

MAROSVÁSÁRHELY

Magyarok száma: 57532 fő (2011)

Területe 3.425 hektár; népessége 25.517 lélek.

1. Földrajzi fekvése. Maros-Vásárhely Maros-Torda vármegyében, a Maros balpartján 332 m. magasságban, igen csinos vidéken, részben dombokon terül el.

2. Története. Maros-Vásárhely keletkezése ismeretlen ; már Kálmán király Novum forum sicularumnak nevezi; itt szokták volt hajdan a székelyek a magyar királyok alatt az ököradót beszolgáltatni s mivel ezzel vásár volt összekötve, M. népes vásárhely lett s innen vette nevét (Székely-Vásárhely). Nagy jelentőségre a szomszédos két falu beolvadása által jutott. Bethlen Gábor 1616-ban szabad királyi várossá tette s tőle nyerte mai nevét is. Mintegy 30 országgyűlés tartatott itt; de M. sok szenvedésen is ment keresztül. 1551-ben a törökök itt vereséget szenvedtek a magyarok részéről. 1658-ban a tatárok II. Rákóczi György fejedelemnek Lengyelországban tartózkodása alatt lerombolták a várost és 3000 lakost rabságba hurcoltak. 1704-ben a kurucok foglalták el s 1709-ben itt igtatták be II. Rákóczi Ferencet Erdély fejedelmévé. 1709-ben a pestis 3500 ember életét oltotta ki, s ugyanilyen járvány pusztított 1719-ben és 1738-39-ben is. Ezután békés fejlődés kora következett be. 1754-ben helyezték ide Medgyesről a királyi táblát, 1800-ban gróf Teleki Sámuel megalapította a Teleki-könyvtárat, élénk társadalmi és kulturális élet fejlődött ki. A szabadságharc alatt Clam-Gallas osztrák tábornoktól sokat szenvedett a város, mely csak az utolsó évtizedben indult szebb fejlődésnek.

3. Hatóságok és hivatalok. Maros-Torda vármegye székhelye; kir. ítélőtábla, főügyészség, kir. törvényszék, ügyészség, járásbíróság, a marosi felső-és alsó járások szolgabirói hivatala, kir. adófelügyelőség és adóhivatal, kir. erdőfelügyelőség, erdőhivatal, járási erdőgondnokság, tanfelügyelőség, illetékszabási hivatal, dohánybevéltő hivatal, államépítészeti hivatal, állami állatorvos, ügyvédi kamara, kir. közjegyzőség, pénzügyigazgatóság, pénzügyőrbiztosi állomás, dohányárú-raktár, kir. iparfelügyelőség, székelyföldi miniszteri kirendeltség, 51. sz. gyalogezred két zászlóalja, 62. sz. gyalogezred egy zászlóalja, 22. sz. gyalogezred, 9. sz. honvédhuszár ezred.

4. A lakosság foglalkozása ipar és kereskedelem, mely újabban erősen fellendült.